

Raport z ewaluacji wewnętrznej

Szkoła Podstawowa
w Sieradzy

rok szkolny 2015/2016

Cel ewaluacji:

dostarczenie informacji na temat współpracy szkoły z rodzicami i ich wpływu na jej działanie w różnych obszarach, doskonalenie zasad tej współpracy w celu podniesienia jakości pracy szkoły.

Wymaganie MEN: *Rodzice są partnerami szkoły*

Metody i narzędzia badawcze: ankieta wśród rodziców, obserwacja Dyrektora szkoły, analiza zapisów w dziennikach i innej dokumentacji.

Prezentacja wyników ewaluacji:

Z analizy ankiety dla rodziców wynika, co można przyjąć z dużym zadowoleniem, że 93 % respondentów uważa, iż szkoła wspiera ich dzieci w wychowaniu. Tyle samo rodziców twierdzi, że ich współpraca ze szkołą układa się dobrze lub bardzo dobrze (odpowiednio – 71% i 21%), jedna osoba nie ma w tej kwestii zdania. Jako preferowaną formę współpracy rodzice wskazują zebrania z rodzicami – 93%, korespondencję w zeszycie ucznia – 86%, spotkania indywidualne z nauczycielami – 43%, kontakt telefoniczny i wspólne imprezy szkolne – po 36%, kontakt e-mailowy – 14%. Z niepokojem należy przyjąć fakt, że rodzice nie wyrażają zainteresowania imprezami klasowymi, lekcjami otwartymi czy spotkaniami z ekspertami z różnych dziedzin.

79% badanych uważa, za ważne, że podczas zebrań uzyskuje informacje nt. postępów w nauce i zachowaniu dziecka. 50% podkreśla, że zebrania dostarczają wielu informacji na temat życia klasy i szkoły. 57% rodziców zaznaczyło twierdzenie, że spotkania te są dobrze przygotowane i prowadzone.

Wszyscy rodzice twierdzą, że angażują się w życie szkoły, z czego 21% uważa, że robi to w sposób zdecydowany. Udział w uroczystościach szkolnych deklaruje

79% badanych, klasowych - 71%, pomoc w przygotowywaniu różnych imprez – 64%, prace społeczne na rzecz szkoły – 29%, a pomoc finansową – 7%.

Niezrozumiałe jest to, że nikt z badanych nie ma odczucia, iż współtworzy lub opiniuje dokumenty, choć do pracy na tym polu zaangażowani są wszyscy rodzice obecni na zebraniach ogólnych.

93% rodziców ma świadomość funkcjonowania w szkole Rady Rodziców, a 79% twierdzi, że jest zapoznawana z podejmowanymi przez jej przedstawicieli decyzjami dotyczącymi życia szkoły, co jest wynikiem dość wysokim. Można przypuszczać, że ci, którzy nie znają decyzji Rady Rodziców są to rodzice albo mało zorientowani w swoich prawach i możliwościach działania, albo rzadko uczestniczący w różnego rodzaju kontaktach z pracownikami szkoły z rodzicami, gdyż sprawy dotyczące ogółu społeczności szkolnej zawsze poruszane są na zebraniach ogólnych.

Dużym zadowoleniem może napawać to, że 93% rodziców wyraża przekonanie, że ma możliwość współdecydowania w sprawach klasy i szkoły.

Dyrektor szkoły podczas rozmowy z członkiem zespołu do spraw ewaluacji stwierdziła, że w każdej sytuacji może liczyć na pomoc rodziców, a wszystkie, kluczowe dla działania placówki kwestie omawiane są i konsultowane z przedstawicielami rodziców. Pani Dyrektor podkreśliła również fakt, że widzi duże zaangażowanie nauczycieli w pedagogizację rodziców szczególnie poprzez indywidualną pracę wychowawców z dzieckiem i częste kontakty jego opiekunami.

Analiza strony internetowej i kroniki szkolnej również ukazuje liczny udział rodziców w różnego rodzaju akcjach organizowanych przez szkołę tj. pikniku, uroczystych akademiach, wigili szkolnej, spotkaniach z okazji Dnia Babci i Dziadka, uroczystościach zakończenia roku szkolnego czy uroczystości ślubowania uczniów klasy I.

Analiza dokumentów szkoły wykazuje, że placówka zachęca rodziców

do czynnego udziału w proponowanych formach aktywności oraz do podejmowania wspólnych działań. Zapisy statutowe dowodzą, że rodzice są w pełni uprawnieni do podejmowania decyzji w sprawach dotyczących edukacji i wychowania ich dzieci. Regulacje wewnętrzne mają na celu wzmacniać stosunki partnerskie na linii szkoła – dom rodzinny ucznia i podkreślają rolę rodzica w procesie edukacji i wychowania.

Statut Szkoły podkreśla, że szkoła w zakresie nauczania i kształcenia współpracuje z rodzicami, podaje formy kontaktów nauczycieli i wychowawców z rodzicami, w zadaniach nauczycieli i specjalistów uwzględnia organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy pedagogiczno –psychologicznej również dla rodziców, precyzuje także cele, kompetencje i zadania działalności Rady Rodziców jako rodzicielskiego organu szkoły w zakresie wszystkich spraw dotyczących placówki. Zadania wychowawcy obejmują współdziałanie z rodzicami, a wśród wyszczególnionych zadań nauczyciela jest mowa o systematycznej współpracy z domem rodzinnym uczniów.

Również Szkolny Program Wychowawczy podkreśla w zadaniach wychowawcy wspieranie rodziców w procesie wychowania. W zadaniach rodziców podkreśla między innymi: współpracę z nauczycielami w działaniach ukierunkowanych na dobro dziecka, systematyczne kontaktowanie się z nauczycielami w celu uzyskania aktualnych informacji dotyczących dziecka, współorganizację imprez klasowych i szkolnych, aktywne uczestnictwo w rozwiązywaniu problemów własnej klasy i szkolnych, kształtowanie właściwego wizerunku szkoły.

WNIOSKI I REKOMENDACJE:

Reasumując dotychczasowe rozważania za mocne strony można uznać:

- współdecydującą rolę rodziców w sprawach szkoły,

- aktywność rodziców podczas przygotowywania różnych imprez szkolnych,
- częstą, dwustronną komunikację - zebrania z rodzicami oraz rozmowy indywidualne jako skuteczny kanał komunikacji N-R, R-N,
- dobrą opinię rodziców na temat współpracy ze szkołą,
- wysokie poparcie wśród rodziców dla wychowawczej działalności placówki,
- stwarzanie w trakcie roku szkolnego możliwości do bliższego poznania się pracowników szkoły i rodziców.

W przyszłości:

- warto zwiększyć jeszcze zaangażowanie rodziców w różne prace na rzecz szkoły i bardziej wykorzystać aktywność tych rodziców, którym widocznie zależy na współpracy,
- warto zachęcać i przekonywać rodziców do udziału w lekcjach otwartych oraz spotkań ze specjalistami, a także zadbać o to, aby były one ciekawe i przydatne,
- poprawić przepływ informacji pomiędzy RR a rodzicami,
- podjąć różnorodne działania mające na celu zmotywowanie rodziców do poznawania podstawowych dokumentów umożliwiających działalność szkoły.

Cel ewaluacji:

dostarczenie informacji na temat tego, czy procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane, monitorowane i doskonalone z uwzględnieniem zaleceń podstawy programowej, potrzeb uczniów i możliwości szkoły.

Wymaganie MEN: *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.*

Metody i narzędzia badawcze: wywiad grupowy z przedstawicielami uczniów klas

III-VI, ankieta dla nauczycieli, arkusze hospitacji lekcji, obserwacja dyrektora szkoły, zapisy w dokumentacji nauczycieli.

Prezentacja wyników ewaluacji:

Procesy edukacyjne są planowane i realizowane z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobu realizacji wskazanych w podstawie programowej, uwzględniają bazę i możliwości placówki oraz jej specyfikę. Nauczyciele biorą pod uwagę różnorodne czynniki i na tej podstawie dokonują wyboru programów nauczania i podręczników oraz sporządzają plany pracy. Przy wyborze programów, podręczników i planowaniu własnej całorocznej pracy inspiracją dla nauczycieli jest:

- podstawa programowa - 100% odpowiadających,
- własne doświadczenia - 100%
- zainteresowania uczniów- 72%
- potrzeby uczniów - 72%
- Program Wychowawczy - 63 %
- organizację roku szkolnego – 45%
- możliwości uczniów - 72%
- pomoce dydaktyczne - 54%

W przeprowadzonych rozmowach nauczyciele wymieniają, jako główne czynniki realizacji podstawy programowej, które stosują w pracy z uczniami, dostosowanie wymagań do możliwości uczniów, stosowanie indywidualizacji procesów dydaktycznych, właściwe wykorzystywanie czasu pracy na lekcji, zapewnienie uczniom bezpieczeństwa i nawiązywanie współpracy z rodzicami.

Analiza wyników wewnętrznego nadzoru pedagogicznego nad realizacją podstawy programowej dokonywana jest systematycznie dwa razy w ciągu każdego roku szkolnego. Podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej omawiane i podsumowywane są problemy dotyczące realizacji podstawy programowej w oparciu o plany pracy i dokonywane są właściwe korekty.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane. Corocznie ustalane

są i zatwierdzone do realizacji plany pracy. Zasadniczymi elementami planu procesów edukacyjnych szkoły są zajęcia dydaktyczne, zajęcia dodatkowe, koła zainteresowań, uroczystości, konkursy na różnym szczeblu, uroczystości z udziałem rodziców, spotkania z rodzicami, wycieczki, przygotowanie uczniów do sprawdzianu w klasie szóstej i diagnozy badające stan i przyrost wiedzy i umiejętności na początku i na końcu roku szkolnego.

Programy nauczania z obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizowane są w warunkach sprzyjających efektywnej nauce i dobrze wyposażonej bazie lokalowej oraz pomocy dydaktycznych. Potwierdza to zdecydowana większość nauczycieli. Tylko jeden z ankietowanych stwierdził, że warunki lokalowe i wyposażenie sal lekcyjnych raczej nie pozwala na prawidłową realizację podstawy programowej. Baza dydaktyczna uzupełniana jest przez nauczycieli, którzy często samodzielnie przygotowują materiały dydaktyczne, co potwierdza się w trakcie obserwacji zajęć przez panią Dyrektor. Procesy edukacyjne są planowane również w opracowanych przez nauczycieli planach zajęć dodatkowych.

Opracowano tygodniowy rozkład zajęć, który uwzględnia zalecenia dotyczące planowania takiego rozkładu. Na pytanie skierowane do uczniów w wywiadzie grupowym o to, czy zdarza się, że są zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia, znaczna większość uczniów odpowiedziała, że tak, niektórzy powiedzieli, że rzadko. Taka informacja przekazana przez uczniów zapewne jest spowodowana sporą ilością czasu spędzanego w szkole. Oprócz zajęć obowiązkowych młodzież uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających ich zainteresowania, uzupełniających wiedzę, przygotowujących do konkursów czy sprawdzianu po szkole podstawowej.

Corocznie ustalane są plany pracy:

- posiedzenia i tematyka rad pedagogicznych i rad szkoleniowych,
- kalendarz imprez i uroczystości szkolnych,
- wycieczki szkolne,
- przydział czynności dodatkowych dla wszystkich nauczycieli (udział w komisjach i zespołach przedmiotowych i zadaniowych),

Plany wychowawcze i profilaktyczne są zgodne z celami edukacyjnymi, jakie szkoła sobie stawia w danym roku szkolnym z uwzględnieniem wniosków do pracy z poprzedniego roku. Plany te uwzględniają wnioski z monitoringu i analizy dokonywanych działań oraz ich efektów. Działania określone w planach są monitorowane, a wnioski z monitoringu uwzględniane są w planach na kolejny rok oraz w doskonaleniu bieżących działań. Uzyskane wyniki wykorzystuje się do ustalania wniosków do dalszej pracy oraz modyfikacji oferty programowej, w tym do wyrównywania szans, planowania pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, indywidualizacji pracy z dziećmi, indywidualizacji kontaktów z rodzicami, do rozszerzania oferty i planowania pracy kół zainteresowań.

Monitoring prowadzony jest poprzez nadzór Pani Dyrektor. Przyjmuje on formę obserwacji zajęć edukacyjnych i analizy jakościowej dokumentów oraz ilościowej odbytych zajęć edukacyjnych. Ponadto monitorowana jest częstotliwość oceniania i realizacja dodatkowych godzin wynikających z zapisu ustawy Karta Nauczyciela.

Nauczyciele wskazują na systematyczność przeprowadzania w szkole monitoringu procesów edukacyjnych pod kątem sprawdzania skuteczności i przydatności podejmowanych działań. Wykorzystywane są do tego celu między innymi narzędzia takie jak sprawdziany wiadomości i umiejętności, badania wyników przyrostu wiedzy, wyniki egzaminów próbnych i zewnętrznych.

Celem prowadzonego monitoringu jest: sprawdzenie przebiegu realizacji podstawy programowej, gromadzenie informacji o uczniach i ich osiągnięciach oraz dokonywanie okresowej i rocznej oceny uczniów. Analiza procesów edukacyjnych dokonywana jest samodzielnie przez 100% nauczycieli w zakresie procesów, za które ponoszą oni odpowiedzialność.

Oferta edukacyjna, wynikająca z podstawy programowej, jest w miarę potrzeb i możliwości modyfikowana i wzbogacana w celu zapewnienia właściwego rozwoju zainteresowań uczniów.

W szkole procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. Nauczyciele stosują różnorodne, aktywizujące metody nauczania. Większość

nauczycieli tj. 54% twierdzi, że bardzo często prowadzi zajęcia z uwzględnieniem metod aktywnych, pobudzających zaangażowanie ucznia, a 46% nauczycieli stosuje je dość często.. Wypowiedzi uczniów w wywiadzie grupowym na podobne pytanie są spójne z poprzednimi wynikami.

Według opinii nauczycieli i uczniów dysponujemy w naszej szkole dość bogatym sprzętem audiowizualnym stałym i przenośnym (odtwarzacze CD oraz DVD, tablice interaktywne, projektory i laptopy). Wszystko to pozwala na takie zorganizowanie procesów edukacyjnych, które sprzyjają zróżnicowaniu metod nauczania, uatrakcyjniamy zajęcia, a jednocześnie ułatwiają zapamiętanie wiadomości i motywują uczniów w procesie uczenia się.

Na początku każdego roku szkolnego nauczyciele uczący poszczególnych przedmiotów określili wymagania, jakie należy spełnić, aby otrzymać odpowiednie oceny. Na pytanie: „Czy nauczyciele stosują jasne kryteria oceniania?” zdecydowana większość uczniów podczas wywiadu grupowego udziela odpowiedzi twierdzącej.

W szkole stosuje się elementy oceniania kształtującego, dzięki czemu uczeń po uzyskaniu od nauczyciela informacji zwrotnej, nad czym należy jeszcze popracować, ma możliwość poprawienia oceny. Obserwacja prowadzonych zajęć wykazała także, że nauczyciele na zajęciach tworzą serdeczną atmosferę, pozytywnie ją wzmacniają- stosując pochwały. Organizacja zajęć sprzyja uczeniu się i wewnętrznej motywacji.

W szkole została przygotowana dla uczniów bardzo bogata oferta zajęć pozalekcyjnych. Wszyscy uczniowie klas szóstych mają możliwość korzystania z zajęć przygotowujących ich do sprawdzianu po szkole podstawowej z języka polskiego, angielskiego i matematyki.

Uczniowie, którzy tego wymagają uczestniczą w zajęciach logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych lub kompensacyjno-korekcyjnych, a ci, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania korzystają z następującej oferty:

- kółko polonistyczne,
- kółko matematyczne,
- kółko teatralne,

- kółko fotograficzne,
- kółko wokalne,
- kółko języka angielskiego,
- warsztaty kulinarne.

Młodzież brała udział w różnorodnych wyjazdach np.: do teatru, muzeum, a także w wycieczkach krajoznawczych i edukacyjnych,

W szkole realizowane są różnorodne programy i projekty, także uczniowskie (np. nocowanie w szkole czy Bieg Niepodległości). Umożliwia się uczniom spotkania z ciekawymi ludźmi, uczestniczenie w interesujących prelekcjach. Organizowane są konkursy: klasowe, szkolne, międzyszkolne i gminne. Nasza młodzież uczestniczy także w konkursach na różnych szczeblach, w których często zajmuje wysokie lokaty.

Ocenianie uczniów daje im informacje o ich postępach w nauce. Wszyscy nauczyciele twierdzą, że uczniowie mogą osiągać sukcesy na miarę swoich możliwości, a także, że są zapoznawani z ogólnymi zasadami oceniania na wszystkich przedmiotach na początku każdego roku szkolnego. Wszystkie oceny, jak podkreślali nauczyciele, są ocenami jawnymi. W związku z tym, że w szkole stosuje się elementy oceniania kształtującego, uczniowie mają możliwość poprawiania ocen. Otrzymują od nauczycieli informację zwrotną zawierającą: wskazanie błędów, sposób i czas poprawy pracy, punktację, kryteria oceniania, mocne i słabe strony pracy.

Uczniowie wiedzą, iż ocena semestralna, nie jest średnią arytmetyczną i znają wagę otrzymywanych ocen.

Do dzienników lekcyjnych wszystkich klas dołączone są zeszyty obserwacji uczniów, w których nauczyciele wpisują pozytywne i negatywne opinie nt. zachowania uczniów, uwagi te są istotnym elementem wpływającym na ocenę z zachowania.

W szkole analizuje się i monitoruje osiągnięcia uczniów w celu podnoszenia jakości i efektywności kształcenia. Na pytanie: „Czy dokonuje Pan/i analizy wyników osiągnięć swoich uczniów?” 72% nauczycieli odpowiedziało – bardzo

często, 28% wskazało na odpowiedź – dość często. Kolejne pytanie zadane nauczycielom w badaniu ankietowym brzmiało: „Czy wnioski wynikające z analizy wyników osiągnięć uczniów wykorzystuje Pan/i w doskonaleniu swojej pracy?”. Na to pytanie 100% nauczycieli udzieliło odpowiedzi twierdzącej.

Systematyczna i rzetelna analiza i monitorowanie osiągnięć uczniów, jak podkreślają nauczyciele, są bardzo istotną podstawą do podejmowania kolejnych działań:

- określenie aktualnego stanu wiedzy ucznia,
- modyfikowania planów zajęć edukacyjnych,
- modyfikowania testów i sprawdzianów.
- wprowadzanie zmian w stosowanych metodach nauczania,
- stosowania indywidualizacji nauczania,
- organizowania dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Na posiedzeniach Rady Pedagogicznej systematycznie omawiane są wyniki próbnych sprawdzianów w klasie VI oraz sprawdzianu właściwego. Na tej podstawie formułuje się wnioski⁸ do dalszej pracy. Poprzez ich wdrażanie możliwe jest poprawienie skuteczności nauczania, a jednocześnie umożliwienie uczniom osiągnięcia sukcesów .

Zdecydowana większość nauczycieli współpracuje z uczniami w obszarze doskonalenia procesów edukacyjnych. Większość nauczycieli deklaruje, że:

- uwzględnia opinię uczniów,
- wspólnie z uczniami dokonuje analizy osiągnięć edukacyjnych,
- określają jasne kryteria ocen,
- umożliwia poprawę oceny,
- wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne sprzyja osiągnięciu sukcesów przez uczniów.

Na pytanie w wywiadzie grupowym z uczniami: „Czy szkoła stwarza warunki do realizacji pomysłów i inicjatyw?” młodzież twierdzi, że szkoła stwarza takie warunki. Organizacja i przebieg procesów edukacyjnych w szkole jest ciągle dostosowywany do bieżących potrzeb i możliwości uczniów.

Współpraca między nauczycielami, a uczniami w obszarze doskonalenia procesów edukacyjnych dotyczy:

- zajęć pozalekcyjnych,
- form pracy na lekcji,
- terminów sprawdzianów,
- tematyki lekcji,
- organizacji uroczystości szkolnych, apeli i inicjatyw uczniowskich.

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są planowane, wdrażane i modyfikowane z udziałem uczniów i adekwatne do ich potrzeb i możliwości. Uczniowie uczestniczą w działaniach edukacyjnych sprzyjających kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądanych postaw.

Organizacja procesów edukacyjnych prowadzona jest systematycznie z udziałem wszystkich nauczycieli, a wdrażane wnioski przynoszą oczekiwane rezultaty.

Nauczyciele systematycznie współdziałają w organizacji, realizacji i analizie procesów edukacyjnych. Wynikiem tej współpracy jest wprowadzanie zmian w przebiegu procesów. Najczęstsze formy współpracy to:

- praca zespołowa,
- opracowanie i analizowanie dokumentacji szkolnej,
- wzajemne wsparcie,
- wymiana doświadczeń,
- spotkania w zespołach międzyprzedmiotowych,
- dzielenie się wiedzą pozyskaną na szkoleniach,
- współpraca przy organizacji konkursów, wycieczek i uroczystości o zasięgu szkolnym i lokalnym,
- realizacja wspólnych programów oraz projektów edukacyjnych.

W bezpośrednich, systematycznych działaniach monitorowania i doskonalenia procesów edukacyjnych w szkole deklaruje udział 81% nauczycieli, a 19 % taki udział deklaruje w miarę potrzeby.

100% nauczycieli dokonuje systematycznie analizy działań wychowawczych i procesów edukacyjnych.

Część nauczycieli (63%) konsultuje swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami.

Nauczyciele udzielają sobie wzajemnie wsparcia (100%), dyskutują ze sobą, szukają wspólnych rozwiązań. Mają poczucie znaczenia własnego głosu w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu zmian w realizacji procesów edukacyjnych.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Mocne strony:

- Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane, monitorowane i doskonalone z uwzględnieniem zaleceń podstawy programowej, potrzeb uczniów i możliwości szkoły. Nauczyciele planują procesy edukacyjne, uwzględniając zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.
- Realizacja tych procesów jest monitorowana, a wnioski z monitoringu są wdrażane i sprzyjają doskonaleniu procesów edukacyjnych.
- Organizacja procesów edukacyjnych i stosowane metody pracy sprzyjają uczeniu się oraz spełniają rolę wspierającą i motywującą dla uczniów.
- W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów, a efekty tego monitoringu i wnioski z jego analizy wykorzystuje się w dalszym planowaniu pracy oraz w motywowaniu uczniów do dalszej nauki.
- Ważnym elementem procesów edukacyjnych jest ocenianie, dające uczniom informację o ich postępach w nauce i pomagające uczyć się oraz współpraca całego środowiska (nauczyciel, uczeń, rodzic).
- W szkole są planowane i podejmowane działania, adekwatne do potrzeb uczniów z ich aktywnym udziałem w zakresie procesów edukacyjnych oraz oferty szkoły wykraczającej poza zalecenia programowe. Analizowane są na bieżąco potrzeby i zainteresowania młodzieży, aby stwarzać jej jak najlepsze warunki rozwoju.
- Nauczyciele doskonalą i poszerzają aktywne metody nauczania

oraz systematycznie wspierają i motywują uczniów w procesie uczenia się.

Słabe strony:

- Niski poziom wiedzy ze strony uczniów, dotyczącej metod i sposobów uczenia się.
- Mała świadomość wśród uczniów użyteczności przyswajanej wiedzy i umiejętności.
- Zbytne obciążanie niektórych uczniów dodatkowymi zajęciami ma wpływ na ich przemęczenie i zniechęcenie do nauki.